

Advies voor richtlijnen voor de inhoud
van het milieu-effectrapport
Uitbreiding C₃-deponie
Loswalweg te Rotterdam

17 december 1992

CIP-GEGEVENS KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK, DEN HAAG

Advies

Advies voor richtlijnen voor de inhoud van het milieu-effectrapport
Uitbreiding C3-deponie Loswalweg te Rotterdam / [Commissie voor de
milieu-effectrapportage]. - Utrecht : Commissie voor de milieu-
effectrapportage

ISBN 90-5237-452-X

Trefw.: milieu-effectrapportage ; Rotterdam / C3-deponie ;
Rotterdam.

College van Gedeputeerde Staten
van de provincie Zuid-Holland
Postbus 90602
2509 LP 'S-GRAVENHAGE

uw kenmerk
45871

uw brief
13 oktober 1992

ons kenmerk
U1838-92/Br/hh/462-32

onderwerp
advies voor richtlijnen MER
Uitbreiding C₃-deponie Loswalweg Rotterdam

Utrecht,
17 december 1992

Met bovenvermelde brief stelde u de Commissie voor de milieueffectrapportage in de gelegenheid advies uit te brengen voor de richtlijnen voor de inhoud van het milieueffectrapport (MER) voor de uitbreiding van de stortplaats aan de Loswalweg te Rotterdam met een C₃-deponie.

Hierbij bied ik u, overeenkomstig artikel 41n, eerste lid van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Wabm), het richtlijnenadvies van de Commissie voor de milieueffectrapportage aan. Voor een overzicht van het richtlijnenadvies verwijs ik u naar de samenvatting. Naar aanleiding van het advies wil ik het volgende onder uw aandacht brengen:

De Commissie is er in haar advies vanuit gegaan dat het m.e.r.-plichtige initiatief de oprichting van een C₃-deponie betreft. Tijdens overleg met bevoegd gezag en initiatiefnemer heeft de Commissie geconstateerd dat het initiatief tevens betrekking heeft op C₄-afvalstoffen. De Commissie gaat er vanuit dat deze uitbreiding op eenzelfde wijze in het MER zal worden meegenomen als de opslag van C₃-afvalstoffen.

De VBM gaat ervan uit dat de inrichting een beperkte actieve gebruiksduur zal hebben. De Commissie is van mening dat het milieu is gebaat met enkele duurzame centrale inrichtingen met een veel langere actieve gebruiksduur in plaats van vele decentrale inrichtingen met een beperkte actieve gebruiksduur. De mogelijke verlenging van de actieve gebruiksduur van deze inrichting door horizontale en/of verticale uitbreiding zou daarom een aandachtspunt kunnen zijn in het beleid van de overheid.

De Commissie hoopt met dit advies een constructieve bijdrage aan de totstandkoming van de richtlijnen te leveren. Zij zal gaarne van u vernemen op welke wijze u gebruik maakt van haar advies.

dr. H. Cohen
voorzitter van de werkgroep m.e.r
Uitbreiding C, -deponie Loswalweg te
Rotterdam

In afschrift aan: Minister van Verkeer en Waterstaat
Minister van VROM, voor deze: Bureau Vergunningen Wca

Advies voor richtlijnen voor de
inhoud van het milieu-effectrapport
Uitbreiding C , -deponie
Loswalweg te Rotterdam

Advies op grond van artikel 41n, eerste lid van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne over de richtlijnen voor de inhoud van het milieu-effectrapport over Uitbreiding C , -deponie Loswalweg te Rotterdam,

uitgebracht aan het College van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, de Minister van Verkeer en Waterstaat en de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, voor deze: het Bureau Vergunningen Wca door de Commissie voor de milieu-effectrapportage; namens deze,

de werkgroep m.e.r. Uitbreiding C , -deponie Loswalweg te Rotterdam

de secretaris

N.v. Buren

dr. N.W.M. van Buren

de voorzitter

dr. H. Cohen

Utrecht, 17 december 1992

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
SAMENVATTING VAN HET ADVIES	1
1. INLEIDING	5
2. PROBLEEMSTELLING EN DOEL	6
2.1 Probleemstelling	6
2.2 Doel van het voornemen	7
3. TE NEMEN EN EERDER GENOMEN BESLUITEN	7
4. VOORGENOMEN ACTIVITEIT	8
4.1 Omvang van de compartimenten/ volume en aard C ₃ -, C ₄ - en Aw-afvalstoffen	8
4.2 Aanleg en inrichting van de compartimenten	9
4.3 Transport, ontsluiting	10
4.4 Gebruik en beheer van de compartimenten	10
4.5 Eindafwerking en nazorg van de compartimenten	11
4.6 Organisatie	11
4.7 Te verwachten emissies	11
4.8 Externe veiligheid	12
5. ALTERNATIEVEN EN VARIANTEN	13
5.1 Varianten	13
5.2 Nulalternatief en uitvoeringsalternatieven	14
5.3 Meest milieuvriendelijke alternatief	14
6. BESTAANDE TOESTAND VAN HET MILIEU EN TE VERWACHTEN AUTONOME ONWIKKELING	15
6.1 Bestaande milieutoestand	15
6.2 Autonome ontwikkeling	16
7. GEVOLGEN VOOR HET MILIEU	16
7.1 Algemeen	16
7.2 Specifiek	17
8. VERGELIJKING VAN ALTERNATIEVEN	18
9. LEEMTEN IN KENNIS EN INFORMATIE	19
10. VORM EN PRESENTATIE VAN HET MER	20
11. SAMENVATTING	21

BIJLAGEN

1. Brief van Provincie Zuid-Holland (kenm. 45871) waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen.
2. Openbare bekendmaking van de start van de m.e.r.-procedure in Staatscourant nr. 199 van 14 oktober 1992.
3. Projectgegevens en samenstelling van de werkgroep van de Commissie voor de milieu-effectrapportage.
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen.

SAMENVATTING VAN HET ADVIES

Inleiding

De Verwerking Bedrijfsafvalstoffen Maasvlakte (VBM) C.V. te Rotterdam heeft het voornemen om de bestaande inrichting aan de Loswalweg te Rotterdam gedeeltelijk te wijzigen en uit te breiden ten behoeve van het storten van C₃-afvalstoffen¹]. De VBM wil hiermee inspelen op het tekort aan stortcapaciteit voor C₃-afvalstoffen.

Deze activiteit is een milieu-effectrapportage(m.e.r.)-plichtige activiteit ingevolge het "Besluit Milieu-effectrapportage" waarop de m.e.r.-regeling ex. Wet algemene bepalingen milieuhygiene (Wabm) van toepassing is. De m.e.r. is in dit geval gekoppeld aan de te nemen besluiten op de aanvragen ingevolge de Afvalstoffenwet (Aw), de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (Wvo) en de Wet chemische afvalstoffen (Wca). Voor de te nemen besluiten in het kader van de Wvo is de minister van V & W en voor de Wca is de minister van VROM bevoegd gezag. Voor wat betreft de Aw is het college van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland bevoegd gezag. De betreffende instanties zijn overeengekomen dat het college van Gedeputeerde Staten als coördinerend gezag zal optreden in de milieu-effectrapportage-procedure.

Probleemstelling, doel en besluiten

Het MER dient een beknopt overzicht te geven van de aard, voorgeschiedenis en de achtergronden van de afvalproblematiek, met name gericht op C₃-deponie. Daarbij moeten het rijks-, het Afval Overleg Orgaan (AOO), het provinciaal en het gemeentelijk beleid worden besproken. In het MER moet onder andere inzicht geboden worden in bestaande of te verwachten mogelijkheden om het aanbod van C₃-afvalstoffen te voorkomen, te beperken of anders te verwerken dan door storten. Op grond hiervan moeten in het MER enkele aanbodsscenario's geformuleerd worden, waaronder in ieder geval een minimum- en een maximum-aanbodsscenario. De locatiekeuze moet worden gemotiveerd. Aangegeven moet worden welke besluiten bij dit project noodzakelijk zijn, dan wel invloed uitoefenen op de totstandkoming en inrichting van de activiteit.

Voorgenomen activiteit

Het milieu-effectrapport (MER) moet informatie bevatten over de capaciteit van de verschillende compartimenten²] voor C₃-, C₄- en Aw-

1 C₃-afvalstoffen: Matig uitlogbare vaste chemische afvalstoffen, die slechts op of in de bodem gebracht kunnen worden, indien de beheermaatregelen en de voorzieningen zodanig zijn, dat het percolaat slechts verwaarloosbare emissies naar de bodem kan veroorzaken (VROM, concept-notitie Categorie-indeling te storten afvalstoffen, mei 1992).

2 Compartimenten zijn afzonderlijke waterhuishoudkundig van elkaar gescheiden eenheden.

afvalstoffen³], volume en samenstelling van C₃-, C₄- en Aw-afvalstoffen, aanleg en inrichting van de verschillende compartimenten, transport en ontsluiting, gebruik, beheer, eindafwerking en nazorg van de compartimenten. De te verwachten emissies uit de compartimenten moeten in beeld gebracht worden, zowel onder normale omstandigheden als in het geval van storingen en calamiteiten. Hierbij gaat het om percolaat, afvalwater, stank en stof. Bijzondere aandacht moet bestaan voor de emissies als gevolg van de mogelijkheid dat afvalstoffen met elkaar reageren. Het MER moet een analyse bevatten van de kans op storingen, falen van voorzieningen, optreden van calamiteiten en milieu-effecten als gevolg hiervan.

Alternatieven

Er moet een aantal alternatieven worden beschreven. Deze moeten in ieder geval betrekking hebben op de situatie waarin de activiteit niet gerealiseerd wordt (0-alternatief), uitvoeringsalternatieven en het meest milieu vriendelijke alternatief.

De alternatieven kunnen opgebouwd worden uit mogelijke varianten van de voorgenomen uitvoering. Tevens moeten alternatieven voor de totale hoeveelheid te accepteren afvalstoffen beschreven worden. Het meest milieuvriendelijk alternatief is in principe een combinatie van de meest milieuvriendelijke van bovengenoemde alternatieven en varianten, waarbij de nadruk ligt op de hantering van een aanbodscenario met de grootste stimulans voor preventie en hergebruik, compartimentering - gericht op voorkomen van contact en op terugneembaarheid - en verdergaande mitigerende maatregelen.

Bestaande toestand, autonome ontwikkeling en de gevolgen voor het milieu

De bestaande milieutoestand moet beschreven worden wat betreft huidige luchtkwaliteit (geur, stof en depositie van stoffen), geohydrologische situatie, huidige geluidbelasting, flora en fauna en de ligging van gevoelige gebieden in de omgeving. Er moet beschreven worden welke milieugevolgen het huidige stortcomplex op de locatie Loswalweg met zich meebrengt; met name de beïnvloeding van lucht, bodem, grond- en oppervlaktewater. Voor zover redelijkerwijs mogelijk moet beschreven worden op welke wijze de bestaande milieutoestand in het studiegebied zich waarschijnlijk in de toekomst zal ontwikkelen indien geen C₃-deponie wordt geplaatst.

Bij de beschrijving van milieu-effecten dient de meeste nadruk te liggen op de effecten voor lucht, bodem, grondwater en oppervlaktewater. Speciaal dient daarbij te worden gelet op de verontreinigingsrisico's op lange termijn in verband met de te verwachten (eindige) levensduur

3 C₄-afvalstoffen: Slecht uitlogbare vaste chemische afvalstoffen, die te zamen met niet-chemische afvalstoffen op of in de bodem gebracht kunnen worden (VROM, concept-notitie Categorie-indeling te storten afvalstoffen, mei 1992).

Aw-afvalstoffen: Huishoudelijke afvalstoffen, autowrakken en andere - al dan niet van bedrijven afkomstige - afvalstoffen, waarvoor nog geen in het bijzonder daarop gerichte wettelijke regeling geldt (Considerans van de Afvalstoffenwet).

van aangebrachte voorzieningen. Bij een en ander dient afzonderlijk aandacht te worden besteed aan functies, bedrijven, instellingen en natuurgebieden in de omgeving, die bijzonder gevoelig zijn voor verontreiniging.

Leemten in kennis en evaluatie

In het MER dient een overzicht te worden gegeven van ontbrekende wetenschap ten aanzien van relevante gevolgen voor het milieu. Aangegeven moet worden wat het belang is van de leemten in kennis voor de besluitvorming.

In het kader van de besluitvorming moet een evaluatieprogramma worden opgezet. Belangrijk doel is te bezien in hoeverre de voorspelde milieugevolgen overeenkomen met de feitelijke situatie. Het verdient aanbeveling een samenhang aan te brengen in het door bevoegd gezag op te stellen evaluatieprogramma en het door de initiatiefnemer op te zetten bedrijfsmilieuzorgsysteem. In het MER kan reeds een eerste aanzet worden gegeven voor een evaluatieprogramma.

Verwerking Bedrijfsafvalstoffen Maasvlakte (VBM) C.V. is een commanditaire vennootschap, waarin direct of indirect wordt deelgenomen door Grontmij N.V., Rotterdam Afvalverwerking N.V. en Troost Pernisgroep B.V. De VBM heeft het voornemen een C,-deponie op het bedrijfsterrein aan de Loswalweg te Rotterdam, Maasvlakte te realiseren. Deze activiteit is een milieu-effectrapportage(m.e.r.)-plichtige activiteit art. 19.2 ingevolge het "Besluit Milieu-effectrapportage" waarop de m.e.r.-regeling ex. Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Wabm) van toepassing is.

De m.e.r.-plicht is in dit geval gekoppeld aan de te nemen besluiten inzake het aanvragen van een ontheffing ingevolge de Wet chemische afvalstoffen (Wca) en een aanvraag om een wijziging van de geldende vergunningen op grond van de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (Wvo) en de Afvalstoffenwet (Aw). Voor de te nemen besluiten in het kader van de Wvo is de minister van V & W en voor de Wca is de minister van VROM bevoegd gezag. Voor wat betreft de Aw is het college van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland bevoegd gezag. De betreffende instanties zijn overeengekomen dat het college van Gedeputeerde Staten als coördinerend bevoegd gezag zal optreden in de m.e.r.-procedure.

Per brief van 13 oktober 1992 (bijlage 1) verzocht het college van Gedeputeerde Staten van de provincie Zuid-Holland de Commissie voor de milieu-effectrapportage te adviseren over de te geven richtlijnen inzake de inhoud van het door de VBM op te stellen milieu-effectrapport (MER). Met de openbare bekendmaking (bijlage 2) is de m.e.r.-procedure van start gegaan.

Het hierbij uitgebrachte richtlijnenadvies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de milieu-effectrapportage. De samenstelling van de werkgroep is gegeven in bijlage 3 van dit advies ⁴. De werkgroep vertegenwoordigt in deze de Commissie voor de milieu-effectrapportage en wordt verder in dit advies aangeduid als "de Commissie".

Bij de opstelling van het advies heeft de Commissie een inspraakreactie (zie bijlage 4) van het bevoegd gezag ontvangen. Voor zover deze reactie betrekking heeft op milieu-aspecten van de activiteit, is deze bij de opstelling van het advies betrokken. Waar dit expliciet het geval is, wordt in de tekst door middel van een voetnoot naar de reactie verwezen.

4 In deze bijlage wordt ook nadere projectinformatie gegeven.

2

PROBLEEMSTELLING EN DOEL

Artikel 41j, lid 1, onder a van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van hetgeen met de voorgenomen activiteit wordt beoogd."*

2.1

Probleemstelling

Het MER dient een overzicht te bevatten van de voorgeschiedenis van de inrichting en van de ontwikkelingen die de initiatiefnemer tot de huidige plannen hebben gebracht.

In het MER zal moeten worden ingegaan op de keuze van de locatie. Aangegeven dient te worden hoe deze keuze tot stand is gekomen en welke overwegingen vanuit milieu-oogpunt en vanuit een oogpunt van ruimtelijke ordening daarbij een rol hebben gespeeld.

Aangegeven moet worden om welke hoeveelheid C₃-, C₄- en Aw-afval het gaat, wat naar verwachting de geografische herkomst is, wat de bronnen van ontstaan zijn en wat de samenstelling van dit afval is⁵]. Hierbij moet rekening worden gehouden met mogelijk in ontwikkeling zijnde deponieën in de naaste en verdere omgeving⁶].

Het MER dient een beknopt overzicht te geven van de aard, voorgeschiedenis en de achtergronden van de C₃-, C₄- en Aw-afvalproblematiek. Daarbij moeten het rijksbeleid, het Afval Overleg Orgaan(AOO)-beleid, het provinciaal beleid en het gemeentelijk beleid ten aanzien van het storten van afvalstoffen op de locatie Loswalweg worden besproken.

Bij de bespreking van het rijks-, het AOO- en het provinciaal beleid inzake de verwijdering van Wca en Aw-afvalstoffen, moet het MER tevens het AOO-10-jarenprogramma en het Provinciale Milieubeleidsplan van Zuid-Holland, inclusief de provinciale afvalstoffenplannen, erbij betrekken. Indien wordt voorzien om afvalstoffen met herkomst buiten de provincie Zuid-Holland te storten, zal ook het beleid van die andere provincies in deze beschouwing moeten worden meegenomen. Met name moet daarbij worden ingegaan op het beleid, dat betrekking heeft op de te storten afvalstoffen volgens dit initiatief⁷].

De volgende specifieke aspecten dienen in ieder geval in het MER aan de orde te komen:

- * bij de raming van de hoeveelheden dienen de effecten van de Notitie Preventie en Hergebruik voor de in aanmerking komende categorieën afvalstoffen te worden betrokken, alsmede de plaats van het storten als vangnet in de afvalverwijderingsketen;

5 Zie reactie 1 (bijlage 4).

6 Zie reactie 1 (bijlage 4).

7 Zie reactie 1 (bijlage 4).

- * bestaande of te verwachten mogelijkheden met betrekking tot de verwerking van C₃-, C₄- en Aw-afvalstoffen voor die categorieën afvalstoffen, waarop dit initiatief van toepassing is, waardoor de betreffende afvalstoffen uiteindelijk niet op de C₃-, C₄- en Aw-deponieën terecht komen;
- * bestaande of te verwachten verwerkingsmogelijkheden (bijvoorbeeld immobilisatie) voor C₂-afvalstoffen⁹] waardoor deze afvalstoffen uiteindelijk wel op de C₃-deponie terecht kunnen komen⁹];
- * het huidige aanbod en prognoses (in de vorm van een minimum- en een maximumscenario) over het in de komende jaren te verwachten aanbod van C₃-, C₄- en Aw-afvalstoffen afkomstig:¹⁰]
 - uit geheel Nederland;
 - uitsluitend afkomstig uit de Randstad, bestaande uit de provincies Noord-Holland, Zuid-Holland en Utrecht;
 - uitsluitend afkomstig uit de provincie Zuid-Holland.
 Hierbij moet aangegeven worden hoe met de afvoer van C₃-afvalstoffen naar het buitenland wordt rekening gehouden.

Bovenstaande informatie moet in het MER uitgewerkt worden in de vorm van enkele aanbodscenario's, waaronder in ieder geval een minimum- en een maximum-aanbodscenario.

2.2 Doel van het voornemen

Uit de beschreven probleemstelling dient het doel van de voorgenomen activiteit afgeleid te worden. Deze dient in het MER helder geformuleerd te worden. Dit is mede van belang voor de formulering van mogelijke alternatieven.

3 TE NEMEN EN EERDER GENOMEN BESLUITEN

Artikel 41j, lid 1, onder c van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: *"een aanduiding van de besluiten bij de voorbereiding waarvan het milieu-effectrapport wordt gemaakt, en een overzicht van de eerder genomen besluiten van overheidsorganen, die betrekking hebben op de voorgenomen activiteit en de beschreven alternatieven."*

-
- 8 C₂-afvalstoffen: Sterk uitlogbare vaste chemische afvalstoffen, die slechts op of in de bodem gebracht kunnen worden, indien zodanige beheermaatregelen worden genomen, dat percolaatvorming wordt voorkomen en de voorzieningen overeenkomstig worden gedimensioneerd, zodat emissies naar de bodem verwaarloosbaar geacht kunnen worden. De afvalstoffen moeten droog worden geborgen en droog worden gehouden (VROM, concept-notitie Categorie-indeling te storten afvalstoffen, mei 1992).
 - 9 Zie reactie 1 (bijlage 4).
 - 10 Zie reactie 1 (bijlage 4).

In het MER moet worden vermeld, ten behoeve van welke besluiten het MER is opgesteld of dienstig kan zijn en door welke overheidsinstanties deze besluiten worden genomen. Tevens dient te worden beschreven volgens welke procedure en tijdplan dit geschiedt en welke adviesorganen en instanties daarbij formeel of informeel zijn betrokken.

Voorts dient kort en bondig (bijvoorbeeld in de vorm van een tabel) te worden vermeld, welke ter zake doende publiek- en privaatrechtelijke besluiten (op onder meer het gebied van afvalverwerking, ruimtelijke ordening, landinrichting, milieu, natuur en landschap) reeds zijn genomen en welke openbaar gemaakte beleidsvoornemens beperkingen of randvoorwaarden kunnen stellen aan de besluiten, waarvoor het MER is opgesteld. Hierbij moet de status van deze besluiten aangegeven zijn (hardheid; hoe lang geleden genomen). Enerzijds betreft dit besluiten ten aanzien van de locatie en haar omgeving (bestemmingen) en van de activiteit (beslissingen over afvalverwerking, met name storten), anderzijds betreft het besluiten die normen, streef- of richtwaarden aangeven, waarmee rekening moet worden gehouden bij de beoordeling van de milieu-effecten.

4

VOORGENOMEN ACTIVITEIT

Artikel 41j, lid 1, onder b van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van de voorgenomen activiteit en van de wijze waarop zij zal worden uitgevoerd (...)".*

Bij de beschrijving van de voorgenomen activiteit kan een aantal aspecten worden onderscheiden:

1. Omvang C₃-, C₄- en Aw-afvalstoffencompartimenten, volume, samenstelling en aard van de te storten C₃-, C₄- en Aw-afvalstoffen
2. Aanleg en inrichting
3. Transport, ontsluiting
4. Gebruik en beheer
5. Eindafwerking en nazorg
6. Organisatie
7. Te verwachten emissies
8. Externe veiligheid

In het navolgende wordt bij ieder genoemd onderdeel aangegeven welke informatie het MER in ieder geval moet bevatten:

4.1

Omvang van de compartimenten/ volume en aard C₃-, C₄- en Aw-afvalstoffen

- * capaciteit van C₃- en andere compartimenten in oppervlakte en vaste m³;
- * maximale storthoogte;
- * fysische en chemische karakterisering van de te verwachten C₃-, C₄- en Aw-afval zoals:

- droge-stofgehalte;
- hoedanigheid;
- volumegewicht;
- gasvorming;
- samenstelling (onder andere metalen, anionen);
- afbreekbaarheid;
- zuurgraad;
- gehalte organische stof;
- uitlooggedrag.
- * eventuele verpakkingen van het te storten materiaal;
- * mogelijke verschuivingen in de samenstelling van het afval gedurende de gebruikperiode van de compartimenten.

4.2 Aanleg en inrichting van de compartimenten

In relatie tot het stortplan dienen ten aanzien van C₃-en andere compartimenten de volgende punten in het MER te worden beschreven:

- * geohydrologische en grondmechanische aspecten, zoals bodemkundige informatie (in verband met adsorptie-aspecten), zettingsgevoeligheid (in verband met duurzaamheid van folie en drainage) en grondwaterstroming (in verband met verspreiding van verontreinigingen).
- * aanwezige voorzieningen ter voorkoming van het uit treden van percolatiewater, horizontaal, verticaal of anderszins, op korte en lange termijn, inclusief controlesystemen en onderhoudsvoorzieningen ten aanzien van het falen van deze systemen;
- * nieuw te treffen voorzieningen ten behoeve van de stort van C₃-afvalstoffen;
- * drainagevoorzieningen ten behoeve van monitoring en beheersing van mogelijk uit tredend percolatiewater, het functioneren ervan op korte en lange termijn moet worden gewaarborgd (zie ook 4.5);
- * de omvang en indeling van eventuele stortcompartimenten. Aangezien de stort kan leiden tot zettingen, is het essentieel dat de compartimenten zodanig worden ingericht, dat er geen zettingsverschillen optreden die ontoelaatbaar zijn met het oog op het doelmatig functioneren van de afdichtingslagen en drainagesystemen;
- * de methoden van boven-, onder-, zij- en tussenafdeling (materiaalkeuze, laagdikten) en drainage (diameter, drainafstand en afschot, dikte, samenstelling en doorlatendheid van het filterbed, aantal en locaties van inspectieputten), voor zover deze althans een bijdrage kunnen leveren aan het voorkomen van verontreinigingen. Hierbij dient te worden gedocumenteerd, hoe de belastbaarheid en de duurzaamheid van de voorgestelde materialen bij de voorgestelde dimensies is;
- * compartimentering: in verband met de mogelijkheid van optredende chemische reacties tussen te storten afvalstoffen en in verband met eventuele terugneembaarheid;
- * voorzieningen voor afvoer en eventuele voorzuivering van percolaat, afkomstig van de verschillende compartimenten naar de waterzuiveringsinstallatie;

- * eventuele fasering in de uitvoering van bovengenoemde voorzieningen en voor aanleg te gebruiken materieel.

Voorts moet worden omschreven welke instantie en/of bedrijf verantwoordelijk zal zijn voor het toezicht tijdens de aanleg en de uitvoering van de werken en de goedkeuring en acceptatie van gereedgekomen voorzieningen.

4.3 Transport, ontsluiting

In het onlangs vastgestelde AOO-10-jarenprogramma Afval 1992-2002 is met betrekking tot het transport van afvalstoffen als doelstelling opgenomen, dat vanuit milieuhygiënische en verkeerstechnische redenen afvalstoffen meer over water en rail vervoerd moeten worden. Aangegeven zal moeten worden welke mogelijkheden er zijn voor het realiseren van transport over water of per spoor. Het MER dient tevens een beeld te schetsen van de ontsluitingswegen, waarlangs C₃-, C₄- en Aw-afvalstoffen aangevoerd zullen worden.

4.4 Gebruik en beheer van de compartimenten

In het MER moet worden beschreven:

- * acceptatieprocedure en -criteria;
- * frequentie en werkwijze bij controle van de aanvoer¹¹;
- * het huidige stortplan:
 - wijze van storten, toelaatbare storthoogten, aantal en lengten van stortfronten;
 - methoden van spreiding en verdichting van afvalstoffen (maximum laagdikte en te gebruiken materieel), eventuele toepassing van tussenafdekklagen;
- * wijzigingen en/of aanvullingen op het huidige stortplan in verband met het storten van C₃-afvalstoffen;
- * maatregelen ten aanzien van beheer en onderhoud (en zo nodig herstel) van voorzieningen, inclusief organisatie en kwalificaties van het personeel; wie is/zijn verantwoordelijk en aanspreekbaar?;
- * maatregelen ter voorkoming of beperking van stank- en stofhinder.

11 De Commissie gaat er vanuit dat de aanvoer van afvalstoffen op adequate wijze zal plaatsvinden.

4.5 Eindafwerking en nazorg van de compartimenten

- * beschrijving van het monitoringsysteem om schadelijke verontreinigingen in bodem, grond- en oppervlaktewater op te sporen, die kunnen ontstaan door infiltratie van percolatiewater als gevolg van het op termijn falen van de onderafdichting. Hierbij dienen de locaties en de diepten van de drains en de waarnemingsfilters in het opgespoten materiaal, de deklaag en het eerste watervoerende pakket met berekeningen van de mogelijke verspreiding van een verontreiniging te worden onderbouwd en moeten controle-, onderhoud- en reparatiemogelijkheden worden aangegeven ^{1 2};
- * beschrijving van het monitoringsysteem voor eventuele luchtverontreiniging door stof of uittredend stortgas;
- * het aangeven in hoeverre een gasonttrekkingssysteem al dan niet nodig is, en als dat wel het geval is, het geven van een beschrijving van het systeem;
- * tijdstip van aanbrengen van een bovenafdichting (mede in verband met verschil in zettingen);
- * opbouw, materiaalkeuze en -eigenschappen van de eindafdekking, inclusief de afdichtingslaag of -lagen.

Tevens dient het MER duidelijk aan te geven welke instantie verantwoordelijk zal zijn voor nazorg en beheer van de afgewerkte C₃- en andere compartimenten en uit welke fondsen eventuele kosten kunnen worden gedekt als na beëindiging en afwerking van de compartimenten onvoorziene aanvullende, milieubeschermende maatregelen nodig mochten blijken.

4.6 Organisatie

Een beschrijving van de organisatie moet gegeven worden. Hierbij dient te worden ingegaan op het gewenste kwaliteitsniveau van de technische voorzieningen en op de plaats en de omvang van het benodigde toezicht vanuit de eigen organisatie. Het door de branche ontwikkelde milieuzorgsysteem kan daarbij als uitgangspunt dienen.

4.7 Te verwachten emissies

Bij de beschrijving van de verschillende aspecten van de voorgenomen activiteit (3.1. tot en met 3.5.), moet in het MER beschreven worden welke emissies te verwachten zijn ten gevolge van de stort van C₃-afvalstoffen. Hierbij moeten de volgende onderwerpen aan bod komen:

12 Zie hiervoor onder andere: Nazorg van stort- en saneringslocaties - een probleemverkenning: Advies, uitgebracht aan directie Drinkwater, Water, Bodem van het Directoraat-generaal voor het Milieubeheer van het Ministerie van VROM (Kerkhoven management B.V./Adviesgroep Data Process., Voorburg/Amersfoort, april 1988).

- **Percolaat, regenwater en afvalwater:**
 - te onderscheiden deelstromen, zowel voor als na eindafwerking;
 - de kwaliteit voor en na de behandeling;
 - de hoeveelheden (totaal en onderscheiden naar deelstromen) en eventuele voorbehandeling;
 - type zuiveringsinstallatie.
- **Stank en stof**
- **Stortgas:**
 - de verwachte samenstelling en hoeveelheid stortgas die kan ontstaan. Wat zijn de te verwachten concentraties aan milieubelastende stoffen in het stortgas?;
 - mogelijkheden dit stortgas te verzamelen en eventueel te zuiveren/bewerken. Wat zullen de te verwachten concentraties aan milieubelastende stoffen zijn na zuivering?

Bij het beschrijven van de te verwachten emissies moet bijzondere aandacht bestaan voor de mogelijkheid dat gestorte verbindingen of stoffen met elkaar of met andere verbindingen (vocht, zuurstof, basen) in contact komen (in het stort of na emittering uit het stort) en door reageren nieuwe, potentieel milieugevaarlijke verbindingen vormen. In het MER moet een beschouwing gegeven worden van mogelijke interacties en emissies als gevolg hiervan.

4.8 Externe veiligheid

In het MER dient een inventarisatie te worden gegeven van situaties die kunnen leiden tot het niet-functioneren van aangebrachte voorzieningen, inclusief die welke veroorzaakt worden door bedienings- of operationele fouten en welke risico's er verbonden zijn aan het falen van de acceptatieprocedure. Tevens dient beschreven te worden welke emissies, met aard en omvang, in die situatie verwacht kunnen worden en wat hier de milieugevolgen van kunnen zijn. Aangegeven moet worden welke maatregelen worden getroffen om het optreden van dergelijke situaties zo veel mogelijk te voorkomen of optredende milieugevolgen zo veel mogelijk te beperken.

Tevens dient een analyse plaats te vinden van de calamiteiten die mogelijk kunnen optreden, de kans hierop en de bijbehorende milieugevolgen.

5 ALTERNATIEVEN EN VARIANTEN

Artikel 41j, lid 1, onder b van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van de (...) alternatieven, die redelijkerwijs in beschouwing dienen te worden genomen"*.

Artikel 41j, lid 3 van de Wabm:

"Tot de ingevolge het eerste lid, onder b, te beschrijven alternatieven behoort in ieder geval het alternatief waarbij de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu worden toegepast."

5.1 Varianten

Voor elk van de in hoofdstuk 4 genoemde aspecten kunnen varianten worden onderscheiden, die kunnen worden gecombineerd tot alternatieven.

Varianten zijn in ieder geval denkbaar ten aanzien van:

- de omvang en indeling van eventuele stortcompartimenten. Aangezien de stort kan leiden tot zettingen, is het essentieel dat de compartimenten zodanig worden ingericht, dat er geen zettingsverschillen optreden die ontoelaatbaar zijn met het oog op het doelmatig functioneren van de afdichtingslagen en drainagesystemen;
- mogelijkheden voor immobilisatie van de verontreinigingen binnen het C₃-compartiment;
- de methoden van boven-, onder-, zij- en tussenafdeling (materiaalkeuze, laagdikten) en drainage (diameter, drainafstand en afschot, dikte, samenstelling en doorlatendheid van het filterbed, aantal en locaties van inspectieputten), voor zover deze althans een bijdrage kunnen leveren aan het voorkomen van verontreinigingen. Hierbij dient te worden gedocumenteerd, hoe de belastbaarheid en de duurzaamheid van de voorgestelde materialen bij de voorgestelde dimensies is;
- de behandeling van stortgas (dit in samenhang met het al dan niet aanbrengen van tussenafdekking en bovenafdekking);
- diepte van de drainagelaag zodanig dat bij af- en toenemende grondwaterstand het drainagesysteem blijft functioneren;
- methode voor afvoer/zuivering van het percolaat;
- maatregelen ter beperking van stank-, stofoverlast en gasemissie;
- opzet van het monitoringsysteem en het beheerssysteem, mede afhankelijk van de gekozen eindbestemming en de te verwachten (geo)hydrologische omstandigheden. Het aanlegniveau van drainagesystemen, in relatie tot de in de toekomst te verwachten laagst voorkomende grondwaterstanden, is van essentieel belang.

5.2 Nulalternatief en uitvoeringsalternatieven

In de startnotitie worden vier in het MER te onderzoeken alternatieven aangegeven met betrekking tot de stort van C₃-, C₄- en Aw-afvalstoffen:

- * het nul-alternatief, waarbij er vanuit wordt gegaan, dat de voorgenomen activiteit niet wordt ondernomen;
- * het voorkeursalternatief, waarbij het C₃-afval in een apart deel van het stort, aan de westzijde van het terrein wordt geplaatst, de Aw-afvalstoffen en de daarmee te verwerken C₄-afvalstoffen worden in bestaande en in een nieuw in te richten compartiment geplaatst;
- * het "optie 3 uit inrichtingsplan"-alternatief, waarbij wordt uitgegaan van een C₃-compartiment aan één zijde van het stort;
- * het "gemengde stort"-alternatief, waarbij wordt uitgegaan dat na 1 januari 1995 uitsluitend wordt gestort op de huidige compartimenten 1 tot en met 3 nadat een tussenafdeling is aangebracht.

Tevens dienen alternatieven voor de totale hoeveelheid te accepteren C₃-afvalstoffen beschreven te worden. Deze alternatieven kunnen gerelateerd worden aan de onder "probleemstelling" beschreven aanbodscenario's (zie par. 2.1. van dit advies).

Evenals voor de voorgenomen activiteit, moet in het MER voor ieder van de beschreven alternatieven aangegeven worden welke emissies verwacht worden (zie par. 4.7).

Wat diepgang en detaillering betreft zullen de alternatieven vergelijkbaar moeten zijn. De keuze van de beschouwde alternatieven moet in het MER zorgvuldig worden gemotiveerd. Ook moet in het MER worden aangegeven, in hoeverre het gestelde doel kan worden bereikt met ieder van de beschouwde alternatieven.

5.3 Meest milieuvriendelijke alternatief

In principe kan dit alternatief worden beschouwd als een combinatie van de meest milieuvriendelijke van bovengenoemde alternatieven en varianten. Daarbij dient naar de mening van de Commissie de nadruk te liggen op:

- het hanteren van een zodanig aanbodscenario - en daarmee een te accepteren hoeveelheid te storten C₃-afvalstoffen - dat een optimale stimulans uitgaat naar reductie van te storten hoeveelheden afval of sterk milieuverontreinigende stoffen daarin¹³). Gedacht kan worden aan sturing van de omvang van de aanvoer (bijvoorbeeld door middel van tariefstelling);

13 Zie reactie 1 (bijlage 4).

- compartimentering (gericht op het voorkomen van contact, dan wel op terugneembaarheid), eventueel gecombineerd met een gescheiden drainage;
- de mogelijkheden tot verlenging van de actieve gebruiksduur van de inrichting door horizontale en/of verticale uitbreiding;
- controle van de bovenafdichting (bijvoorbeeld door het aanbrengen van een dubbele bovenafdichting met daartussen een monitoring-systeem, dat de bovenste afdichting op lekkage controleert);
- verdergaande maatregelen ter voorkoming van verontreiniging van bodem, grond- en oppervlaktewater en lucht (stof en stortgas).

6 **BESTAANDE TOESTAND VAN HET MILIEU EN TE VERWACHTEN AUTONOME ONTWIKKELING**

Artikel 41j, lid 1, onder d van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van de bestaande toestand van het milieu, voor zover de voorgenomen activiteit of de beschreven alternatieven daarvoor gevolgen kunnen hebben, alsmede van de te verwachten ontwikkeling van dat milieu, indien de activiteit noch de alternatieven worden ondernomen."*

6.1 Bestaande milieutoestand

De bestaande toestand van het milieu dient te worden beschreven voor zover deze door de voorgenomen activiteit beïnvloed kan worden. Dit betekent dat de bestaande milieukwaliteit in het studiegebied¹⁴ vooral ten aanzien van de volgende aspecten beschreven moet worden:

- * abiotische aspecten:
 - huidige luchtkwaliteit; hiertoe behoort het vastleggen van de huidige situatie met betrekking tot geur, stof en depositie van verzurende stoffen;
 - geohydrologische situatie;
 - huidige geluidbelasting.
- * biotische aspecten:
 - flora en fauna (voor zover gevoelig voor te verwachten immissies).
- * de ligging van gebieden in de omgeving die gevoelig zijn voor verontreiniging door te verwachten immissies van de stort via grond- en oppervlaktewater en via de lucht.

Een belangrijk onderdeel van de bestaande milieutoestand is het bestaande stortcomplex op de locatie Loswalweg. Om het relatieve belang van de te verwachten milieugevolgen van de stort van C₃-afvalstoffen in te kunnen schatten, alsmede om te kunnen vaststellen in hoeverre milieugevolgen kunnen optreden als gevolg van cumulatie en synergisme,

¹⁴ Het studiegebied wordt bepaald door de (lange termijn-)reikwijdte van de mogelijke emissies vanuit het C₃-compartiment naar lucht, bodem en grond- en oppervlaktewater.

is het belangrijk dat in het MER op hoofdpunten beschreven staat welke milieugevolgen het huidige stort met zich meebrengt. Daarbij gaat het met name om de beïnvloeding van lucht, bodem en grond- en oppervlaktewater.

6.2 Autonome ontwikkeling

Als referentie voor de besluitvorming moet in het MER – voor zover redelijkerwijs mogelijk – beschreven worden op welke wijze de bestaande milieutoestand in het studiegebied zich waarschijnlijk in de toekomst zal ontwikkelen, in het geval dat geen C₃-afvalstoffen gestort zullen worden. Evenals bij de beschrijving van de bestaande toestand gaat het hierbij om een beschrijving van de ontwikkeling van die aspecten, die mogelijkerwijs door de stort van C₃-afvalstoffen beïnvloed zullen worden. Nadrukkelijk wordt aandacht gevraagd voor de beschrijving van de autonome ontwikkeling van de grondwaterstanden in het gebied.

7 GEVOLGEN VOOR HET MILIEU

Artikel 41j, lid 1, onder e van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van de gevolgen voor het milieu, die de voorgenomen activiteit, onderscheidenlijk de alternatieven kunnen hebben, alsmede een motivering van de wijze waarop deze gevolgen zijn bepaald en beschreven."*

7.1 Algemeen

Uitgaande van de te verwachten emissies (zie. par. 3.6. en 3.7.) moet in het MER beschreven worden welke immissies te verwachten zijn en wat de milieugevolgen van deze immissies kunnen zijn.

Bij de beschrijving van effecten dient naar het oordeel van de Commissie de meeste nadruk te liggen op de effecten voor lucht, bodem, grondwater en oppervlaktewater in het studiegebied ¹⁵. Speciaal dient daarbij te worden gelet op de verontreinigingsrisico's op lange termijn in verband met de te verwachten (eindige) levensduur van aangebrachte voorzieningen. Deze effecten dienen diepgaand te worden beschreven; waar mogelijk dienen ze gekwantificeerd te worden gepresenteerd. Ook cumulatieve en synergetische effecten moeten worden beschreven, waar deze worden verwacht.

Bij de beschrijving van de gevolgen voor het milieu dient er rekening mee te worden gehouden, dat de gevolgen tijdelijk of permanent van

15 De overige in dit hoofdstuk te noemen effecten kunnen meer globaal en in kwalitatieve zin worden omschreven.

aard kunnen zijn, of zelfs pas op langere termijn geleidelijk waarneembaar kunnen worden. Zowel positieve als negatieve gevolgen voor het milieu dienen in het MER te worden aangegeven. Er moet worden onderscheiden naar effecten tijdens de exploitatie en effecten na afwerking van het C₁-compartiment.

Wanneer belangrijke verschillen tussen de alternatieven en varianten worden verwacht, moeten de effecten per afzonderlijk alternatief of variant worden beschreven. Bij geringe verschillen kan worden volstaan met een aanduiding daarvan.

De detaillering van de voorspellingen en de keuze van de variabelen voor deze voorspellingen moet zo worden gekozen, dat een goede vergelijking met de autonome ontwikkeling mogelijk is.

In het MER zal moeten worden aangegeven, welke voorspellingsmethoden zijn gebruikt om milieu-effecten te bepalen en welke betrouwbaarheid deze methoden hebben. Een indicatie voor die betrouwbaarheid is de variatie in de voorspellingsresultaten, die kan worden verwacht als gevolg van onzekerheden en onnauwkeurigheden in de methoden. Bij onzekerheid over het wel of niet optreden van effecten moet behalve de meest waarschijnlijke ontwikkeling ook de slechtst denkbare situatie worden beschreven.

7.2 Specifiek

Het MER moet in ieder geval de volgende informatie bevatten:

Oppervlaktewater, grondwater en bodem:

- gezien de potentiële uitloogbaarheid van diverse stoffen is een kwantificering nodig van de mogelijke beïnvloeding van de bodem en het grondwater op de langere termijn (tientallen tot honderden jaren), na sluiting van het stort, rekening houdend met het mogelijk falen van de isolatievoorzieningen. Hiertoe dient de te verwachten immissie naar de bodem en het grondwater te worden berekend aan de hand van de te verwachten emissie uit de afvalstoffen in het stort. De te verwachten vervuiling van het grondwater en het potentiële beïnvloedingsgebied dienen te worden berekend door middel van modellering van de grondwaterstroming en het stoftransport. Tenslotte dient aangegeven te worden wat de mogelijke milieu-effecten zijn, als gevolg hiervan.

De grondwaterstroming dient te worden gecalibreerd. Gelet op de niet stationaire hydrologische aspecten die spelen, dient naar de

mening van de Commissie een instationaire calibratie plaats te vinden¹⁶]. Tevens dient rekening te worden gehouden met chemische processen en mogelijke verdunning van het grondwater. Een "worst-case"-analyse dient te worden uitgevoerd daar waar de informatie ontoereikend is om het gedrag op langere termijn te beschrijven. Handhaving van de hydrologische situatie van de Slufter moet worden gewaarborgd.

- saneringsmogelijkheden van bodem en grondwater voor het geval er vermenging met verontreinigd percolatiewater zou optreden;
- eventuele veranderingen in de hydrologische situatie in de tijd. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan verstopping van drains en verandering in weerstanden/doorlatendheden als gevolg van inspoeling. Er dienen waterbalansen te worden opgesteld waarbij tevens rekening moet worden gehouden met veranderingen in bergingscapaciteit als gevolg van verdichting van de ondergrond.

Lucht:

- het potentiële beïnvloedingsgebied van emissies uit het C₃-compartiment, te verwachten immissieconcentraties, te verwachten milieueffecten als gevolg hiervan;
- bij het een en ander dient afzonderlijk aandacht te worden besteed aan functies, bedrijven, instellingen en natuurgebieden in de omgeving die bijzonder gevoelig zijn voor luchtverontreiniging en stof.

Fauna, flora, vegetatie:

- aantasting als gevolg van verontreiniging van bodem, grondwater, oppervlaktewater en lucht door de stort van C₃-afvalstoffen¹⁷].

Volksgezondheid:

- gezondheidseffecten van stof of uittredend stortgas uit het C₃-compartiment.

8

VERGELIJKING VAN ALTERNATIEVEN

Artikel 41j, lid 1, onder f van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: *"een vergelijking van de ingevolge onderdeel d beschreven te verwachten ontwikkeling van het milieu met de beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit, alsmede met de beschreven gevolgen voor het milieu van elk der in beschouwing genomen alternatieven."*

De milieugevolgen van de verschillende alternatieven, waaronder de voorgenomen activiteit, moeten worden vergeleken met de bestaande toe-

16 De Commissie realiseert zich dat deze vraag niet gebruikelijk is echter gezien de locatie van het initiatief wordt een instationaire calibratie noodzakelijk geacht.

17 Zie reactie 1 (bijlage 4).

stand en de autonome ontwikkeling van het milieu. Bij deze vergelijking moeten ook de actuele normen en streefwaarden van het milieu-beleid worden beschouwd.

Aandachtspunten bij dit onderdeel van het op te stellen MER zijn verder:

- een voorkeursvolgorde van de alternatieven per milieu-aspect;
- een beschouwing van de positieve en negatieve milieugevolgen van ieder alternatief en het belang daarvan voor de verschillende bij de activiteit en haar milieugevolgen betrokken partijen;
- de mate waarin de initiatiefnemer bij elk van de alternatieven zijn doel denkt te kunnen verwezenlijken.

Bij de vergelijking tussen alternatieven dient de onzekerheid in de te verwachten ontwikkelingen en de onzekerheid in aannamen ten behoeve van berekeningen te worden meegewogen.

Bij de vergelijking van de alternatieven kunnen de globale kostenaspecten van de in beschouwing genomen alternatieven worden betrokken. Dit is in het kader van m.e.r. echter niet verplicht.

Het hoofdstuk waarin de verschillende alternatieven onderling en met de bestaande toestand en autonome ontwikkeling van het milieu worden vergeleken, is één van de belangrijkste en meest gelezen delen van het MER. Het verdient daarom aanbeveling ruim aandacht te schenken aan de presentatie van de verzamelde informatie. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan visualisering van overeenkomsten en verschillen met behulp van figuren (staafdiagrammen, grafieken, kaarten en dergelijke).

9

LEEMTEN IN KENNIS EN INFORMATIE

Artikel 41j, lid 1, onder g van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: *"een overzicht van de leemten in de onder d en e bedoelde beschrijvingen ten gevolge van het ontbreken van de benodigde gegevens."*

In het MER moet een overzicht worden gegeven van de leemten in kennis en informatie, die na de analyses van de milieu-effecten zijn overgebleven. De redenen waarom deze leemten zijn blijven bestaan moeten worden vermeld. Hierbij kan worden aangegeven waar bruikbare voorspellingsmethoden ontbreken, waar gebruikte voorspellingsmethoden of gebruikte invoergegevens onzekerheden en onnauwkeurigheden bevatten of waar sprake is van andere kwalitatieve en kwantitatieve onzekerheden met betrekking tot milieugevolgen op korte of langere termijn.

Informatie die voor het te nemen besluit essentieel is, kan niet onder leemten in kennis worden aangegeven. Deze informatie dient met prioriteit te worden geïdentificeerd en mag in het MER niet ontbreken.

De in het MER vastgestelde leemten in kennis en informatie kunnen worden gezien als onderwerpen van voortgaande studie. Zij behoren daarom mede te worden betrokken bij een door het bevoegd gezag bij het verlenen van de benodigde vergunningen vast te stellen evaluatieprogramma. Dit evaluatieprogramma heeft een driedig doel. Op de eerste plaats moet worden nagegaan of de daadwerkelijke milieugevolgen ernstiger of minder ernstig zijn dan de voorspelde milieugevolgen en of nadere maatregelen moeten worden genomen. Op de tweede plaats moet worden onderzocht of de in het MER genoemde leemten in kennis en informatie inmiddels kunnen worden ingevuld. Tot slot moet worden nagegaan of externe ontwikkelingen aanleiding geven het genomen besluit bij te stellen of te herzien.

Omdat er dus een sterke koppeling is tussen de door de opsteller van het MER gebruikte voorspellingsmethoden en geconstateerde leemten in kennis en informatie en het door het bevoegde gezag op te stellen evaluatieprogramma, verdient het sterke aanbeveling dat de initiatiefnemer in het MER reeds een eerste aanzet tot een dergelijk evaluatieprogramma geeft. Een tweede belangrijke reden hiervoor is dat een evaluatie alleen mogelijk is, indien ten aanzien van de te evalueren milieugevolgen in het MER de bestaande toestand van het milieu gedegen beschreven is. Bij de beschrijving van de bestaande toestand in het MER moet daarom reeds een globaal idee van het uit te voeren evaluatieprogramma bekend zijn. Daarbij kan worden gedacht aan de implementatie van het milieuzorgsysteem en de monitoring van de emissies.

10 VORM EN PRESENTATIE VAN HET MER

Het MER moet de probleemstelling, het doel en de milieugevolgen van de voorgenomen activiteit en de alternatieven hiervoor duidelijk en objectief behandelen. Het is belangrijk dat in het MER wordt ingegaan op de bij de diverse betrokken partijen levende vragen omtrent het voornemen.

In het MER moeten keuze-elementen (criteria en uitgangspunten) die bepalend zijn geweest bij de opstelling ervan, duidelijk gemotiveerd naar voren worden gebracht. Onderbouwende informatie kan in bijlagen, behorende tot het MER worden opgenomen. Daartoe kunnen ook behoren een verklarende begrippenlijst, een lijst van gebruikte afkortingen, een overzicht van onderzoek dat verricht is ten behoeve van de voorgenomen activiteit en een literatuurlijst.

Indien men er voor kiest een deel van informatie te vermelden in (aparte) bijlagen of bijvoorbeeld de vergunningaanvragen, is het belangrijk dat in het MER duidelijk naar deze informatie wordt verwezen, met een aanduiding waar de betreffende informatie gevonden kan worden. Het MER dient ten alle tijde zelfstandig leesbaar te blijven.

Bij de uitwerking van de verschillende onderdelen van het MER dient bij voorkeur te worden verwezen naar de door het bevoegde gezag daarvoor gegeven richtlijnen. Zo nodig moet worden gemotiveerd waarom aan bepaalde richtlijnen niet tegemoet is gekomen.

Van alle gehanteerde begrippen die specifiek zijn voor de onderhavige activiteit moeten eenduidige definities en/of omschrijvingen worden gegeven. Aandacht moet worden besteed aan (het onderscheid tussen) beste bestaande en beste uitvoerbare technieken.

11

SAMENVATTING

Artikel 41j, lid 1, onder h van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: *"een samenvatting die aan een algemeen publiek voldoende inzicht geeft voor de beoordeling van het milieu-effectrapport en van de daarin beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en van de beschreven alternatieven"*.

De samenvatting is het deel van het MER dat vooral wordt gelezen door besluitvormers en insprekers. Het verdient daarom bijzondere aandacht. In de samenvatting moet kort en overzichtelijk de kern van de belangrijkste onderdelen van het MER worden weergegeven. Omdat het vaak om een grote hoeveelheid informatie gaat, is de presentatie van de gegevens van groot belang.

De samenvatting dient aan zowel besluitvormers als aan een zo breed mogelijk publiek voldoende inzicht te geven voor de beoordeling van het MER en de daarin beschreven milieugevolgen. Het feit dat het MER wordt geschreven voor verschillende doelgroepen stelt hoge eisen aan degenen die de samenvatting opstellen.

In de samenvatting moeten in ieder geval de volgende onderwerpen helder belicht worden:

- motivering van het belang van het voornemen;
- keuze en motivering van de redelijkerwijs in beschouwing te nemen alternatieven, waaronder het alternatief waarbij de best bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu worden toegepast;
- beschrijving van de uitgangssituatie van het milieu (mede ten behoeve van de evaluatie achteraf);
- zo objectief mogelijke beschrijving en voorspelling van de effecten van de verschillende alternatieven;
- vergelijkende beoordeling van de alternatieven, tegen de achtergrond van normen en uitgangspunten van het milieubeleid.

BIJLAGEN

bij het advies voor richtlijnen
voor de inhoud van het
milieu-effectrapport
Uitbreiding C₃-deponie
Loswalweg te Rotterdam

(bijlagen 1 t/m 4)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 13 oktober 1992, waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

Provinciehuis
Koningskade 1
2596 AA 's-Gravenhage
Postbus 90602
2509 LP 's-Gravenhage
Telefoon (070) 3116611
Telefax 31088 cdkzh nl

Provincie Zuid-Holland

Dienst Water en Milieu

ingekomen:	15 OKT. 1992
nummer:	3086-92
dossier:	462-11m3
kopie naar:	de-pres-bibl

Commissie voor de Milieu-effectrapportage
Postbus 2345
3500 GH Utrecht

Dienst : Water en Milieu
Afdeling : Algemeen Beleid en Coördinatie
Contactpersoon : J.J. Meijer.
Doorkiesnr. : 070 - 3117264
Onderwerp : Richtlijnen MER, (VBM)
wijziging van de inrichting
aan de Loswalweg te Rotterdam.

Ons kenmerk: 45871
Uw kenmerk :

's-Gravenhage, 13 oktober 1992

Bijgaand doen wij u, mede namens de ministers van Verkeer en Waterstaat (V en W) en Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM), een door Verwerking Bedrijfsafvalstoffen Maasvlakte (VBM) C.V. te Rotterdam ingediende startnotitie toekomen.

De initiatiefnemer heeft het voornemen om de bestaande inrichting aan de Loswalweg te Rotterdam gedeeltelijk te wijzigen en uit te breiden t.b.v. het storten van C3-afvalstoffen. De VBM wil hiermee inspelen op het tekort aan stortcapaciteit voor C3-afvalstoffen.

Deze activiteit is een m.e.r.-plichtige activiteit ingevolge het "Besluit Milieu-effectrapportage" waarop de m.e.r.-regeling ex. Wet algemene bepalingen milieuhygiene (WABM) van toepassing is.

De m.e.r.-plicht is in dit geval gekoppeld aan de te nemen besluiten op de aanvragen ingevolge de Afvalstoffenwet (AW), de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (WVO) en de Wet chemische afvalstoffen (WCA).

Voor de te nemen besluiten in het kader van de WVO is de minister van V en W en voor de WCA is de minister van VROM bevoegd gezag. Voor wat betreft de AW is het college van gedeputeerde staten van Zuid-Holland bevoegd gezag.

Bij uw antwoord dienst en afdeling op de enveloppe vermelden en datum en kenmerk op de brief.

Het provinciehuis is met het openbaar vervoer bereikbaar via de tramlijnen 1 en 9 en de buslijnen 18, 65, 88 en 90 en ligt op ruim tien minuten lopen van het station Den Haag Centraal.

Op grond van de in de WABM opgenomen m.e.r.-regeling zijn wij belast met de gecoördineerde voorbereiding en behandeling van het Milieu-effectrapport (MER).

In dit verband is thans aan de orde het inwinnen van adviezen over de op te stellen richtlijnen voor de inhoud van het MER.

Gaarne zien wij, mede namens de ministers van V en W en VROM, het advies van uw commissie ten aanzien van de richtlijnen tegemoet. De bekendmaking van het voornemen in de Staatscourant en enkele regionale bladen doen wij u tevens ter informatie toekomen.

Gedeputeerde staten van Zuid-Holland,
Voor dezen:

ir. H.J. Beltman

BIJLAGE 2

Openbare bekendmaking in Staatscourant nr. 199 d.d. 14 oktober 1992

PROVINCIE ZUID-HOLLAND

MINISTERIE
VAN VOLKSHUISVESTING,
RUIMTELIJKE ORDENING EN MILIEUBEHEER

MINISTERIE VAN VERKEER EN WATERSTAAT

INSPRAAK MILIEU-EFFECTRAPPORTAGE

Wijziging van de inrichting van de Verwerking Bedrijfsafvalstoffen Maasvlakte (VBM) C.V. aan de Loswalweg te Rotterdam ten behoeve van het storten van C3-afvalstoffen.

De VBM is voornemens de huidige activiteit, welke bestaat uit het storten van in vigerende vergunningen en onthellingen benoemde afvalstoffen, gedeeltelijk te wijzigen en uit te breiden met het storten van C3-afvalstoffen. De VBM wil hiermee inspelen op het tekort aan stortcapaciteit voor C3-afvalstoffen. Zij is voornemens om chemische afvalstoffen uit geheel Nederland te accepteren. De oprichting van een C3-deponie is ingevolge het Besluit milieu effectrapportage, onderdeel C van bijlage 2, bepaling 19.2 een m.e.r. plichtige activiteit. Hiervoor is een startnotitie ingediend waarin dit voor-nemen wordt toegelicht.

Procedure

Voor deze wijziging en uitbreiding zijn vergunningen op grond van de Afvalstoffenwet (AV) en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (WVO) nodig, alsmede een onthelling ingevolge de Wet chemische afvalstoffen (WCA). Voordat de aanvragen worden ingediend moet eerst duidelijk zijn wat de effecten van de wijziging en uitbreiding zijn voor het milieu. Dit wordt onderzocht in een Milieu-effectrapport (MER). De ministeries van Verkeer en Waterstaat (V&W), Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM) en het college van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland stellen richtlijnen op waaraan het MER moet voldoen. Voordat deze richtlijnen worden vastgesteld kunnen opmerkingen en wensen met betrekking tot de inhoud ervan kenbaar worden gemaakt aan het college van Gedeputeerde Staten. Dit college coördineert de voorbereiding en verdere behandeling van het MER.

Inzage

De startnotitie voor de m.e.r.-procedure ligt van 19 oktober 1992 tot en met 18 november 1992 tijdens kantooruren ter inzage op de volgende plaatsen:

- in het provinciehuis, Koningsskade 1 (kamer A 540) te 's-Gravenhage, tel.nr.: (070) 3117324;
- bij de directie Zuid-Holland van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat, Boompjes 200, gebouw Pakhoed kamer 025 te Rotterdam, tel.nr.: (010) 4026200;
- de bibliotheek van het ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, Dr. Van der Sluisstraat 2 te Leidschendam, tel.nr.: (070) 3174174;
- de bibliotheek van de Dienst Centraal Milieubeheer Rijnsmond, 's-Gravelandseweg 565, Schiedam, tel.nr.: (010) 4273699;
- de openbare bibliotheek van Rotterdam, Hoogstraat 110 te Rotterdam.

Buiten kantooruren is inzage mogelijk na telefonische afspraak.

Opmerkingen met betrekking tot de inhoud van de op te stellen richtlijnen kunnen tot en met 18 november 1992 schriftelijk worden ingediend bij het college van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, postbus 90602, 2509 LP 's-Gravenhage. Uw reactie wordt vertrouwelijk behandeld als u daar in een afzonderlijke brief om verzoekt.

Inlichtingen

Voor meer informatie over de procedure kunt u contact opnemen met mevrouw S. Gertenaar, tel.nr.: (070) 3117324 of de heer J.J. Meijer, tel.nr.: (070) 3117264.

(JWM/249)

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: Verwerking Bedrijfsafvalstoffen Maasvlakte (VBM)

Bevoegd gezag: Ministerie Verkeer en Waterstaat, Ministerie Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer en het college van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland.

Besluit: Deze activiteit is ingevolge het Besluit milieu-effectrapportage, onderdeel C van bijlage 2, bepaling 19.2, een m.e.r.-plichtige activiteit. Voor de C,-deponie zijn vergunningen op grond van de Afvalstoffenwet en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren nodig, alsmede een ontheffing ingevolge de Wet chemische afvalstoffen.

Activiteit: Aanleg van een C,-deponie aan de Loswalweg te Rotterdam.

Stand van zaken: De procedure ging formeel van start op 19 oktober 1992 met de ter inzage legging van de startnotitie. De ter inzage legging duurde tot 18 november 1992. De commissie heeft op 11 november een locatiebezoek afgelegd en op 14 december 1992 vond de bespreking van het conceptadvies plaats met bevoegd gezag en initiatiefnemer.

Samenstelling van de werkgroep:

dr. H. Cohen (voorzitter)
ir. E. Mulder (adviseur)
ir. D. van der Valk (adviseur)
ir. W. T. van Wijk (adviseur)

Voor het gedeelte "Externe veiligheid" is het advies van ir. W.F.J.M. Engelhard gevraagd.

Secretaris van de werkgroep: dr. N.W.M. van Buren

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	92-11-20	Gemeentewerken Rotterdam	Rotterdam	92-11-25